

L'home que vol perpetuar el seu ministeri

Semprún, el ministre (i II)

Durant el seu mandat, Semprún no ha passat per alt cap ocasió en què es questionés l'existència del seu Ministeri. Com a bon ministre, amb estil i amb un llenguatge inequívoc de precisions constitucionals i democràtiques, ha intentat perpetuar el seu ministeri.

A finals de l'any passat la polèmica de Semprún amb Pilar Miró i Méndez Leite donà molt de joc. La dimissió de Méndez Leite obté el suport dels professionals. Des de Barcelona es reclama una llei de cinema consensuada. El nomenament de Miguel Marías, la vigília de Nadal, com a successor de Leite, amortigua momentàniament la crisi. Marías és ben vist per la seva tasca al capdavant de la Filmoteca Nacional Espanyola. La filtració de l'esborrany de la nova llei fa, però que ben aviat això no representi cap aval. El rebuig és total. El Col·legi de Directors de Catalunya fa el paper d'home bo en el procés de negociació de la nova llei. Mentrestant, Marías posa un primer pedaç per a amorosir el procés de negociació. Dóna 525 milions per tirar endavant divuit projectes.

Fins l'aprovació del *decret Semprún* en substitució del *decret Miró*, a finals d'agost d'enguany, la discrepància dels professionals amb la *reforma cinematogràfica Semprún* es va fent evident. Al marge d'aquest decret, pel que fa a la política cinematogràfica de Semprún, cal assenyalar el conveni signat entre RTVE i el Ministeri pel qual durant el 1990 RTVE es va comprometre a invertir 2.000 milions de pessetes en la realització de pel·lícules espanyoles.

DALÍ, TERCER 'ROUND'

La mort de Dalí convulsiona, una vegada més, el marc de la relació entre Catalunya i Madrid. La filtració del testament, en la qual es fa saber que l'estat espanyol és hereu universal de tots els béns, drets i creacions de Dalí, provoca una primera reacció pessimista de Guitart: «No em sento un home feliç». La confirmació del contingut del testament per part del ministre Semprún és contestada pel president de la Generalitat amb unes declaracions receloses: «Ens sentim enga-

nyats, però no sabem per qui». Guitart demana en una reunió mantinguda amb Semprún que la interpretació de titularitat estatal superi el marc de Madrid i que una cosa és la titularitat, la propietat, i l'altra la ubicació de les obres. Guitart es mostra recelós respecte al fet que l'obra del pintor es quedi a Catalunya.

En aquesta ocasió l'estat, representat per Semprún, respon al recel amb molta cautela i prudència. El ministre espanyol rebutja qualsevol acusació de manipulació del testament i posa la Fundació Gala-Dalí com a intermediària. L'alcalde de Figueres, Marià Lorca, veu amb bons ulls la invocació constant de l'esmentada Fundació. L'estat pren possessió de l'herència, mentre parla de la possibilitat que la majoria de l'obra es quedi a Catalunya i que un 5% se'n vagi a Madrid. Els mitjans de comunicació tornen a ser l'escenari d'un foc creuat de declaracions. En aquesta ocasió Max Cahner (que com a ex-conseller és acusat en alguna insinuació que no va ser prou polític amb la seva relació amb Dalí), es converteix en el centre de l'huracà. La publicació d'unes declaracions seves on qualifica l'actuació del ministeri de pròpia de forces d'ocupació, motiva la resposta de Semprún.

A partir d'una entrevista amb Pujol el tema queda pendent de resolució sota una proclama de bones intencions de Semprún que manifesta la seva predisposició que l'obra de Dalí es quedi a Catalunya. Tomàs Llorens, com a Director del Centro de Arte Contemporáneo Reina Sofía, es ratifica en aquesta decisió i especifica que el lloc idoni per a l'obra de Dalí és Catalunya i sobretot l'Empordà.

A hores d'ara, no s'ha arribat a cap pas en concret. Continuen els rumors, mai confirmats, d'un degoteig d'obres que marxarien de Catalunya. I unes declaracions oficials que precisin la titularitat de l'obra daliniana per part d'Espanya, mentre no se'n confirme la ubicació.

SATRÚSTEGUI, QUART 'ROUND'

La polèmica ministerial supera com sempre l'anècdota i el seu marc estricte. Surt un tema molt més antic i clar com és el patrimoni Miró, que també és de titularitat estatal. I, quan Semprún diu l'estat som tots, des de la Fundació Miró, en plena crisi de supervivència, es demana que s'exemplifiqui la definició i que es deixi d'interpretar que l'estat és Madrid. En un diàleg menys crispat que en el cas Dalí, es posa sobre la taula un altre tema en litigi.

No tot està en les competències. L'estat espanyol va obtenir el patrimoni Miró de mans dels hereus del pintor a canvi dels impostos successoris.

A partir d'aquest moment, entra en escena Miguel Satrústegui, que aixeca més d'una ira catalana i serveix d'amortiguador a Semprún. Satrústegui aclareix que l'obra de Miró es quedarà a Madrid, precisa que serà al Reina Sofía, que és «l'únic gran museu nacional d'art contemporani». En aquestes declaracions, fetes el mes de

març, Satrústegui apunta que amb l'obra de Dalí es faci una col·lecció de síntesi, que s'instal·li a Madrid. Satrústegui torna a aixecar la suspicàcia, que es tallada en sec per Semprún: «Ningú té intenció d'enviar camions militars de forces d'ocupació a Catalunya per emportar-se'n els quadros de Dalí», i afegeix: «l'herència de Dalí es prou gran perquè hi hagi suficients quadros que ens repartim com a germans».

Més endavant Satrústegui és substituït en el càrrec de subsecretari per José Manuel Garrido, al mateix temps que és nomenat vocal del Real Patronato del Centro de Arte Reina Sofía. Malgrat els canvis, es confirma definitivament que el llegat Miró es queda a Madrid. Sembla que, a canvi del silenci, la consellera Ma. Antònia Munar pacta amb Semprún la restauració de la Llotja per part del Ministeri.

Entre llegat i llegat es va allargant la signatura de l'acord que faci possible l'Auditori de Barcelona. Semprún reclama la presència de la Generalitat en el projecte. Guitart fa públics els greuges econòmics que el Ministeri té amb Catalunya: la xifra és de 35.000 milions.

COROMINES, CINQUÈ 'ROUND'

Joan Coromines rep el Premi de les Lletres espanyoles. El filòleg escriu una carta al Ministre on afirma que veu amb tristesa que l'estat i el govern espanyol neguen o regategen els drets de la nació i la llengua catalana. Semprún respon amb una altra carta, en la qual, entre altres coses diu: «dir avui que l'única nació d'un és la catalana em sembla, amb tots els respectes, un anacronisme», per afegir: «rebutjo amb absoluta convicció que el govern del qual formo part negui els drets que se li deuen a la llengua catalana... Naturalment que no li retirarem el premi que se li ha atorgat, perquè aquest se li va concedir per la seva contribució a les lletres espanyoles i no per la seva aportació a la ciència política».

L'estiu fa pública, en xifres, la preferència de tracte ministerial que rep Madrid respecte a la resta de l'estat. Semprún ho reconeix i s'inicia una nova etapa de calma. Hi ha acords a Barcelona: l'Auditori es farà a tres bandes (Ministeri, Ajuntament i Generalitat) i el Ministeri es compromet a fer entrar en el pressupost del 1990 la creació de les biblioteques públiques de les ciutats de Lleida i Barcelona i a contemplar l'ajuda al Museu d'Art de Catalunya. Entre els temes pendents queda el traspàs del Fons de Protecció del ci-

Publicacions de la Generalitat de Catalunya

Novetats

Departament d'Ensenyament (CIRIT)

– XIV Jornades iberoamericanes del dret aeronàutic o de l'espai i de l'aviació comercial

PVP 1.225 ptes. 21 x 14,75 cm. 520 pàg.

Recull de ponències presentades per experts de diversos països iberoamericans a les XIV Jornades del dret aeronàutic, organitzades per la Secció de Dret Aeronàutic i del Espai del Col·legi d'Advocats de Barcelona.

Departament de Cultura

– Ramon d'Abadal i de Vinyals: commemoració del centenari del seu naixement

PVP 900 ptes. 18 x 12 cm. 176 pàg.

Volum que aplega els textos del cicle de conferències pronunciades a Vic i a Barcelona sobre aspectes de la personalitat i l'obra de l'historiador Ramon d'Abadal.

– 68 Compositors catalans

PVP 2.000 ptes. 29,7 x 22 cm. 240 pàg.

Catàleg de l'Associació Catalana de Compositors, que recull les dades fonamentals que constitueixen la personalitat artística dels 68 membres associats.

Departament d'Indústria i Energia (COPCA)

– Cens oficial d'exportadors de Catalunya

PVP 7.950 ptes. 30 x 21 cm. 872 pàg.

Cens d'aquelles empreses –en total, 5.816– que durant l'any 1987 van exportar en un volum superior als 2.000 milions de pessetes, que posa en relleu la realitat exportadora empresarial catalana.

Departament de Benestar Social

– Disposicions generals de Serveis Socials

PVP 1.000 ptes. 20,5 x 14,8 cm. 172 pàg.

Primer volum d'una col·lecció dedicada a recopilar tota la normativa existent a Catalunya sobre els serveis socials.

– informe de les actuacions realitzades: juliol 1988-juny 1989

PVP 500 ptes. 21 x 15 cm. 122 pàg.

Anàlisi de la marxa del Departament de Benestar Social pel que fa a l'acompliment del programa fixat per a la legislatura 1988-1992, a partir de les seves realitzacions.

Les novetats que figuren en aquest anunci es poden trobar a les llibreries. Si desitgeu rebre llibres contra reembossament, empleneu la butlleta.

Nombre d'exemplars i títol

_____

_____

Nom i cognoms

Adreça

CP i població

Telèfon

Generalitat de Catalunya
E. A. del Diari Oficial i de Publicacions
Llibreria

Rambla dels Estudis, 118
08002 Barcelona
Telèfon (93) *302 64 62

Data

Signatura

_____

El llegat de Dalí, motiu de fortes discussions entre la Generalitat i el Ministeri de Cultura. Baix, Joan Caromines, Tomas Llorens i Maria Antonia Munar.

nema, permanentment reclamat sense resposta.

Però és en aquest període de pacificació quan Semprún reprèn el discurs de l'existència del Ministeri de Cultura en una entrevista feta a *La Vanguardia*: Hi ha unes funcions constitucionals del Ministeri de Cultura... Anem cap a un Ministeri que, no només no desapareixerà, sinó que assumirà més responsabilitats per reequilibrar desequilibris».

En aquest repàs de gestió Semprún, els

tres responsables de cultura dels governs dels Països Catalans han declinat la invitació de pronunciar-se. Esperen la formació d'un nou gabinet ministerial.

El balanç de la gestió ministerial de Semprún no pot obviar com una de les seves feines bàsiques ha estat la consolidació del Ministeri de Cultura en l'anomenada Espanya de les autonomies. Semprún ha fet gala de la seva formació francesa —per tant tenyida de jacobinisme— i ha dotat el Ministeri de Cultura d'arguments

existencials de fonamentació constitucional i democràtica, utilitzant tota mena de recursos —generalment elegants i clars— a banda de declaracions grandiloqüents com la que potser ha generat més literatura, de tota l'oratória ministerial: «Pensó —va dir Semprún— que el Ministeri de Cultura és la institució que més s'assembla avui al Déu que postulava Voltaire, si no existís s'hauria d'inventar». D'ocasions per a inventar-lo, no n'han faltat.

A. M. M.